

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดทำเพิ่มสะสมงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 12 และเพื่อศึกษาปัญหาการจัดทำเพิ่มสะสมงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครูโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 620 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale questionnaire) เกี่ยวกับสภาพการจัดทำเพิ่มสะสมงาน 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อม ด้านการจัดทำเพิ่มสะสมงาน และด้านการกำกับติดตามการนำไปใช้ และแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (check list) เกี่ยวกับปัญหาการจัดทำเพิ่มสะสมงานแต่ละด้าน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical for the Social Science) สถิติที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าวิกฤตที่ (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบคะแนนรายคู่โดยวิธีการของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Method)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สภาพการจัดทำเพิ่มสะสมงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนทั้งที่มีประสบการณ์มาก ประสบการณ์น้อย ครูโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก รวมทั้งครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และครูที่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง
2. สภาพการจัดทำเพิ่มสะสมงานระหว่างครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ที่มีประสบการณ์การสอนมาก กับครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อย ไม่แตกต่างกัน
3. สภาพการจัดทำเพิ่มสะสมงานระหว่างครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ซึ่งปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน แตกต่างกัน โดยสภาพการจัดทำเพิ่มสะสมงานของครูโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่ดีกว่า โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก
4. สภาพการจัดทำเพิ่มสะสมงานระหว่าง ครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีกับครูโรงเรียนเอกชนที่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป แตกต่างกัน โดยครูที่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปมีสภาพการจัดทำเพิ่มสะสมงานดีกว่าครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี

5. ปัญหาการทำเพิ่มสะสมงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ได้แก่ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการจัดทำเพิ่มสะสมงาน ครูส่วนใหญ่ไม่สนใจหรือใส่ใจในการจัดทำเพิ่มสะสมงาน และขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญในการประเมินผลการจัดทำเพิ่มสะสมงาน

การอภิปรายผล

1. จากผลการศึกษาพบว่า สภาพการจัดทำเพิ่มสะสมงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ทั้งที่มีประสบการณ์มาก ประสบการณ์น้อย ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก รวมทั้งครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และครูที่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบันครูที่มีคาบสอนมากขึ้น และ ภาระงานอื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบอีกมากมาย แม้ว่าการจัดทำเพิ่มสะสมงานนั้น ส่วนใหญ่ผู้บริหารให้การสนับสนุนให้ครูทุกคนได้เข้ารับการอบรม สัมมนา และศึกษาดูงาน เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในการนำมาใช้ในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี แต่ในการจัดทำเพิ่มสะสมงานนั้น ครูต้องใช้ความสามารถหลายด้าน นอกจากความสามารถในด้านวิชาความรู้ในด้านศิลปะ ความรู้ในด้านภาษา และด้านคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านงบประมาณในการจัดทำอีกด้วย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนทั้งที่มีประสบการณ์มาก ประสบการณ์น้อย ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และ ขนาดเล็ก รวมทั้งครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีและครูที่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป มีสภาพการจัดทำเพิ่มสะสมงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพร สีนวรัตน์ (2545, หน้า 73) ที่ศึกษาพบว่าครูโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดนครปฐม มีพฤติกรรมในการจัดทำเพิ่มสะสมงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. สภาพการจัดทำเพิ่มสะสมงานระหว่างครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ที่มีประสบการณ์มาก กับครูที่มีประสบการณ์น้อย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการรับรู้ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดทำเพิ่มสะสมงานของครู เป็นเรื่องใหญ่ที่ครูทุกคนมีโอกาสรับรู้พร้อม ๆ กัน ทั้งครูที่มีประสบการณ์มากและครูที่มีประสบการณ์น้อย ต่างได้รับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำเพิ่มสะสมงาน จากการอบรม และประชุมเชิงปฏิบัติการต่าง ๆ ซึ่งตามเกณฑ์มาตรฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ได้กำหนดว่าผู้บริหารต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมการจัดทำเพิ่มสะสมงานให้กับครูให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ และได้พัฒนาตนเอง โดยใช้เพิ่มสะสมงานเป็นเครื่องมือ (เกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารสถานศึกษา 2540) ด้วยเหตุนี้จึงทำให้สภาพการจัดทำเพิ่มสะสมงานระหว่างครูที่มีประสบการณ์มาก และครูที่มีประสบการณ์น้อย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพร สีนวรัตน์ (2545, หน้า 75) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดทำเพิ่ม

สะสมงานไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษณา รุหะโรจน์ (2544, หน้า 49) พบว่าครูที่มีประสบการณ์มากและครูที่มีประสบการณ์น้อย มีปัญหาการจัดทำเพิ่มสะสมงานทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3. สภาพการจัดทำเพิ่มสะสมงานระหว่างครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ซึ่งปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน แตกต่างกัน โดยสภาพการจัดทำเพิ่มสะสมงานของครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ดีกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดใหญ่มีบุคลากรจำนวนมาก จึงมีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูเกิดขึ้นได้มาก ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กนั้น นอกจากมีครูจำนวนน้อยแล้ว ครูส่วนใหญ่ยังต้องประจำชั้น มีเวลาพูดคุยเกี่ยวกับการจัดทำเพิ่มสะสมงานน้อยมาก ประกอบกับต้องรับผิดชอบในการสอนหลายวิชา จึงต้องใช้เวลามากในการพัฒนาการสอน ดังนั้นสภาพการจัดทำเพิ่มสะสมงานของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันจึงแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษณา รุหะโรจน์ (2544, หน้า 44) พบว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำเพิ่มสะสมงานแตกต่างกัน โดยครูในโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาน้อยกว่าครูในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก

4. สภาพการจัดทำเพิ่มสะสมงานระหว่างครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี กับครูโรงเรียนเอกชนที่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปแตกต่างกัน โดยครูที่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปมีสภาพการจัดทำเพิ่มสะสมงานสูงกว่าครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าวุฒิการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการรับรู้และทำความเข้าใจกับสิ่งใหม่ ๆ อีกทั้งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติ แนวคิด ถึงแม้ว่าผู้บริหารจะทำการสนับสนุนและพัฒนาคูครูทุกคนให้มีการจัดทำเพิ่มสะสมงาน แต่ครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงย่อมจะมีความรู้ความเข้าใจถึงสภาพการจัดทำเพิ่มสะสมงานมากกว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพร สีนวรัตน์ (2545, หน้า 75) ที่พบว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดทำเพิ่มสะสมงานแตกต่างกัน

5. ปัญหาสำคัญในการจัดทำเพิ่มสะสมงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ได้แก่ ขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการจัดทำเพิ่มสะสมงาน ครูส่วนใหญ่ไม่สนใจหรือใส่ใจในการจัดทำเพิ่มสะสมงาน และขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญในการประเมินผลการจัดทำเพิ่มสะสมงาน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการจัดทำเพิ่มสะสมงานเป็นเรื่องใหม่สำหรับครู จึงมีประสบการณ์ในการจัดทำน้อย แม้ว่าผู้บริหารจะให้การสนับสนุนให้ครูทุกคนได้เข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนา เกี่ยวกับการจัดทำเพิ่มสะสมงาน แต่เมื่อครูนำไปปฏิบัติจริงนั้น มักพบปัญหาในการจัดทำ ครูบางคนยังขาดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัดเรื่องเวลาในการจัดทำเพิ่ม

สะสมงานเนื่องจากครูมีภาระงานสอนมากและยังมีการงานด้านอื่น ๆ อีก จึงทำให้ครูไม่สนใจในการจัดทำแฟ้มสะสมงาน นอกจากนี้ในการประเมินผลการจัดทำแฟ้มสะสมงานยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญ ที่จะประเมินซึ่งจากผลการวิจัยนี้พบว่าโรงเรียนจัดหาผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินผลการจัดทำแฟ้มสะสมงานของครูอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจเป็นเพราะบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญทางด้านนี้ยังมีน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนครูที่ต้องการประเมิน นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับงบประมาณของทางโรงเรียนส่วนใหญ่มีจำกัด จึงไม่สามารถจัดหา หรือพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความชำนาญในการประเมินการจัดทำแฟ้มสะสมงานให้มีพอเพียงได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการใช้ผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่าสภาพการจัดทำแฟ้มสะสมงานของครูโรงเรียนเอกชน ในเขตการศึกษา 12 อยู่ในระดับปานกลาง รวมทั้งครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจในวิธีการจัดทำแฟ้มสะสมงาน ฉะนั้น ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ควรจัดอบรมและประชุมสัมมนาครูในโรงเรียนของตนให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดทำแฟ้มสะสมงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง รวมทั้งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดซึ่งเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานของโรงเรียนเอกชน ควรกำหนดกิจกรรมเชิงนโยบายให้โรงเรียนเอกชนในแต่ละจังหวัดร่วมกันพัฒนาครูโดยสม่ำเสมอ

2. จากผลการวิจัยพบว่า ครูขาดการอำนวยความสะดวกจากโรงเรียนและขาดทุนทรัพย์ในการจัดทำแฟ้มสะสมงาน ฉะนั้นโรงเรียนควรให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นบางชนิดเพื่อการจัดทำแฟ้มสะสมงานของครูให้เป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน

3. จากผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงจัดทำแฟ้มสะสมงานได้ดีกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำ รวมทั้งครูในโรงเรียนขนาดใหญ่จัดทำแฟ้มสะสมงานได้ดีกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ฉะนั้น โรงเรียนควรแต่งตั้งครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้กับครูที่มีวุฒิการศึกษาในการจัดทำแฟ้มสะสมงานต่ำ รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง ควรนำครูศึกษาดูงานการจัดทำแฟ้มสะสมงานของครูในโรงเรียนขนาดใหญ่

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลอาจไม่ครอบคลุมและยากแก่การทำความเข้าใจของครูผู้ตรวจแบบสอบถาม ซึ่งอาจส่งผลต่อความเที่ยงเบนของข้อมูล ฉะนั้นเพื่อความเที่ยงตรงและถูกต้องของคำตอบเกี่ยวกับสภาพการจัดทำแฟ้มสะสมงานที่แท้จริง ควรทำการวิจัยซ้ำ (replication) โดยใช้เทคนิคหรือวิธีการวิจัยแบบอื่น เช่น การวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นต้น